

Sygn. akt I C 1074/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Aneta Fiałkowska – Sobczyk

Protokolant: Aneta Łokaj

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2015 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa A. D. (1)

przeciwko (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. oddała powództwo;

II. nie obciąża powoda kosztami procesu za I instancję.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt I C 1074/14

UZASADNIENIE

Powód A. D. (1) w pozwie z dnia 7 lipca 2014 r. skierowanym przeciwko pozwanemu (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o pozbawienie w całości wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przez pozwanego w dniu 18 lipca 2013 r. (sygn. (...)), zaopatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 20 sierpnia 2013 r.

W uzasadnieniu swojego stanowiska powód wskazał, że 5 czerwca 2014 r. zostało przeciwko niemu wszczęte postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Krzyków we W. na wniosek wierzyciela (...) Bank S.A. Przy czym bank warunkowo rozwiązał z powodem umowę kredytu hipotecznego z dnia 29 sierpnia 2005 r. o ile nie zostanie uregulowane zadłużenie wobec Banku na kwotę 2 546,67 CHF. (...) Bank S.A. zgłosił także do masy upadłości wierzytelność wobec żony powoda, będącej współpożyczkobiorcą na pełną kwotę pozostałą do zapłaty. Wierzytelność banku jest też zabezpieczona w całości hipoteką na nieruchomości w S. a hipoteka znajduje pełne pokrycie w wartości nieruchomości. Natomiast ze względu na wszczęcie postępowania upadłościowego, cały majątek wspólny powoda i jego żony wszedł do masy upadłości to powód nie posiada żadnego majątku, który umożliwi spłatę pożyczki.

Nadto powód podniósł, że przysługuje mu roszczenie wobec wierzyciela z tytułu nadpłaconych i niezasadnie zawyżonych rat kredytu hipotecznego na podstawie umowy. W regulaminie pożyczki hipotecznej znalazło się wiele klauzul abuzywnych, co spowodowało zawyżenie kredytu hipotecznego. Między innymi powód wskazał, że w regulaminie pożyczki wskazano, że w przypadku oprocentowania pożyczki według zmiennej stopy procentowej, zmiana tej stopy procentowej w walucie obcej nie wymaga dla swej skuteczności zawarcia aneksu do umowy, lecz następuje w drodze zmiany stopy referencyjnej określonej dla waluty ustalonej przez bank. Dokonując podwyżek oprocentowania podczas obowiązywania umowy bank za każdym razem wskazywał wzrost wskaźnika LIBOR. Podczas jego spadku bank nie dokonywał obniżki oprocentowania, powołując się na koszt pozyskania kapitału, wartość waluty,

prognozy inflacyjne oraz dostępność środków na rynku międzybankowym. Niejednoznaczność takich postanowień jest w ocenie powoda niedopuszczalna. Wobec powyższego w ocenie powoda postanowienia umowne określające sposób zmiany oprocentowania nie wiążą powoda i stanowią niedozwolone postanowienia umowne.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany wskazał, że przeciwko dłużnikowi A. D. (1) został wystawiony tytuł egzekucyjny z uwagi na brak regulowania przez niego zobowiązań pieniężnych z umowy pożyczki hipotecznej. Egzekucja została skierowana do majątku osobistego dłużnika i dotychczas nie przyniosła korzystnych efektów i prawdopodobnie w niedługim czasie zostanie umorzona z uwagi na jego całkowita bezskuteczność.

Natomiast powód wnosząc o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego powołuje się na zdarzenie jakim jest ogłoszenie upadłości przez jego żonę A. D. (2) czego efektem było, między innymi, wejście do masy upadłości nieruchomości, która stanowiła i nadal stanowi zabezpieczenie spłaty omawianej pożyczki hipotecznej, bowiem skoro zabezpieczenie hipoteczne banku zostało umiejscowione na pierwszej pozycji w dziale IX księgi wieczystej, to w wyniku sprzedaży nieruchomości przez syndyka w ramach postępowania upadłościowego dojdzie do zaspokojenia roszczenia banku. Dlatego też, zdaniem powoda egzekucja skierowana do jego majątku jest bezcelowa.

Powyższe argumenty, zdaniem strony pozwanej, nie mogą stanowić jednak podstawy do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego. Natomiast skoro A. D. (1) i A. D. (2) są solidarnymi dłużnikami banku to pozwany ma prawo domagać się od obu dłużników egzekucji swojej wierzytelności. Pozwany może też wybrać sobie od kogo egzekwuje wierzytelność z tytułu umowy pożyczki hipotecznej, a małżonkom przysługują z tego tytułu roszczenia regresowe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 sierpnia 2005 r. A. i A. D. (2) zawarli z (...) Bank (...) S.A. w W. umowę pożyczki hipotecznej nr (...). Na jej podstawie bank udzielił pożyczkobiorcom pożyczki w kwocie 163 762 franków szwajcarskich na wyposażenie i remont nieruchomości. Pożyczkobiorca w § 3 umowy zobowiązał się dokonać spłaty kredytu w równych miesięcznych ratach. W § 6 umowy wskazano, że w przypadku niespłacenia co najmniej jednej raty pożyczki Bank ma prawo rozwiązać umowę z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia i naliczać odsetki od całej kwoty zadłużenia oraz wszcząć postępowanie windykacyjne. Z uwagi na nieuiszczanie rat kredytu w dniu 15.07.2013 r. umowa została wypowiedziana. W dniu 18.07.2013 r. Bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), na kwotę 149 778,46 franków szwajcarskich (w tym 145 719,08 franków tytułem należności głównej i 3 776,30 franków szwajcarskich tytułem odsetek umownych, 91,66 franków szwajcarskich tytułem odsetek za opóźnienie). Ponadto na kwotę tę składały się koszty ubezpieczenia, koszty nadania klauzuli wykonalności i koszty postępowania egzekucyjnego. Powyższy tytuł egzekucyjny został zaopatrzony w klauzulę wykonalności w dniu postanowieniem z dnia 19.08.2013 r.

Wniosek egzekucyjny wierzyciela Banku (...) S.A. zawierał żądanie wszczęcia egzekucji przeciwko A. D. (1) z wynagrodzenia za pracę, wierzytelności mu przysługujących, udziałów w spółce (...) Spółka z o. o., rachunków bankowych, nieruchomości i wierzytelności przysługujących mu w stosunku do masy upadłości A. D. (2).

(dowód: umowa pożyczki z dnia 29.08.2005 r., k. 85-88, dokumenty w aktach postępowania egzekucyjnego KM 1286/14 - bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 18.07.2013 r. i wniosek egzekucyjny wierzyciela z dnia 30.05.2014 r.);

Przeciwko dłużnikowi A. D. (1) wszczęto postępowanie egzekucyjne z wniosku wierzyciela (...) Bank (...) S.A. na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego (...) Bank (...) S.A. w W. z dnia 18.07.2013 o sygn. akt (...) opatrzonego klauzulą wykonalności. Postępowanie zostało wszczęte przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia- Krzyków we Wrocławiu M. S.. Kwota należności dochodzona przez wierzyciela to 507 000,09 zł. Odsetki na dzień 5 czerwca 2014 roku wynosiły 71 563,41 zł, koszty adwokackie 365,63 zł, a koszty egzekucyjne 86 839,50 zł.

O powyższym dłużnik został zawiadomiony pismem z dnia 5 czerwca 2014 r.

(dowód: zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego, k.28);

A. D. (1) jest współwłaścicielem na prawach wspólności ustawowej małżeńskiej z A. D. (2) nieruchomości zabudowanej w S. oznaczonej księgą wieczystą o numerze (...). W dziale III księgi wieczystej zawarto ostrzeżenie o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika A. D. (2). W dziale IV księgi wieczystej nieruchomości została wpisana hipoteka umowna na kwotę 163 762 franków szwajcarskich na rzecz (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W.. Nieruchomość ta obciążona jest także hipoteką umowną kaucyjną na kwotę 49 128 franków szwajcarskich na rzecz (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W..

(dowód: elektroniczny odpis z księgi wieczystej nr (...), k. 43-58);

Postanowieniem z dnia 20 listopada 2009 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Fabrycznej we Wrocławiu Wydział VIII Gospodarczy ds. upadłościowych i naprawczych ogłosił upadłość obejmującą likwidację majątku dłużniczki - A. D. (2), prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe (...) z siedzibą we W. i wezwał wierzycieli upadłej do zgłoszenia wierzytelności przysługującym im wobec dłużniczki oraz osoby, którym przysługują prawa i roszczenia osobiste ciężące na nieruchomościach należących do upadłej, do zgłoszenia swoich praw i roszczeń sędziemu komisarzowi.

Postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2011 r., Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Fabrycznej we Wrocławiu Wydział VIII Gospodarczy ds. upadłościowych i naprawczych umorzył postępowanie upadłościowe z możliwością zawarcia układu - A. D. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) we W..

(dowód: postanowienie SR dla Wrocławia Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 20.11.2009 r., k.17, postanowienie SR dla Wrocławia-Fabrycznej z dnia 21.04.2011 r., sygn. akt VIII GUp 34/10, k.18);

Udziały A. D. (1) w (...) Spółce z o.o. są przedmiotem zastawu rejestrowego dokonanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego we W.. Ilość zastawionych udziałów wynosi 60, a ich łączna wysokość to 60 000 zł.

Wobec A. D. (1) toczy się postępowanie egzekucyjne z wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Kwoty dochodzonych przez ten podmiot kształtują się na poziomie ponad 100 000 zł.

(dowód: pismo naczelnika US dla W. z dnia 3.11.201 r., k. 19-20, zajęcia egzekucyjne z dnia 12.03.2013 r., k. 21-27).

Sąd zważył co następuje:

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód przytaczając okoliczności faktyczne swojego roszczenia wskazywał po pierwsze, że doszło do ogłoszenia upadłości przez małżonkę powoda, skutkiem czego do masy upadłości weszła nieruchomości w S., która stanowiła i nadal stanowi zabezpieczenie spłaty umowy pożyczki hipotecznej, a pozwany Bank został umieszczony na liście wierzycieli w tym postępowaniu. Ponieważ więc zabezpieczenie hipoteczne pozwanego Banku na tej nieruchomości stanowi pełne zabezpieczenie jego wierzytelności, to prowadzenie egzekucji z majątku osobistego powoda jest bezcelowe, a strona pozwana powinna szukać zaspokojenia w ramach postępowania upadłościowego.

Z drugiej strony powód domagając się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego podnosił, że przysługuje mu wobec pozwanego roszczenie w związku z nadpłaconymi ratami kredytowymi powstałymi na skutek realizacji niedozwolonych klauzul umownych przez Bank

Przy czym ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na przedstawionych przez strony postępowania dokumentach prywatnych, które w zakresie ich treści nie budzą wątpliwości Sądu i nie były przez strony kwestionowane. Sąd oparł się również na dokumentach znajdujących się w aktach postępowania egzekucyjnego KM 1286/14, w tym przede wszystkim bankowym tytule egzekucyjnym i wniosku egzekucyjnym wierzyciela i zawiadomieniu o wszczęciu postępowania egzekucyjnego.

Odnosząc się w dalszej części do zasadności żądania powoda należy stwierdzić, iż podstawy pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego zostały określone w przepisie art. 840 §1 pkt 1 - 3 k.p.c. i tylko w tych ściśle określonych przypadkach Sąd może pozbawić wykonalności tytuł wykonawczy.

Zgodnie z powołanym wyżej przepisem art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1)przeciwy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2)po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Natomiast podawane przez powoda okoliczności, w ocenie Sądu, nie mogą stanowić podstawy pozbawienia wykonalności wskazanego tytułu wykonawczego.

W szczególności wskazać należy, że powód nie wykazał (art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.), by po powstaniu tytułu wykonawczego, zaistniało zdarzenie wskutek którego roszczenia pozwanego wobec powoda wygasły (np. spełnienie świadczenia, potrącenie) lub też nie mogły być egzekwowane (m.in. przedawnienie roszczenia, niemożność świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie odpowiada). Za takie okoliczności nie może być uznawany fakt wszczęcia postępowania upadłościowego wobec małżonki dłużnika i włączenie do masy upadłości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie wierzytelności pozwanej. Istnienie możliwości zaspokojenia pozwanego Banku w postępowaniu upadłościowym nie daje jednocześnie podstaw do umorzenia – wbrew woli wierzyciela - postępowania egzekucyjnego prowadzonego z innego majątku dłużnika.

Po pierwsze, strona pozwana jest wierzycielem zarówno powoda jak i jego żony. Ich odpowiedzialność za zaciągnięte w umowie pożyczki zobowiązanie jest solidarna. Zgodnie natomiast z art. 366 § 1 k.c. solidarność dłużników kształtuje się w ten sposób, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych. W § 2 tegoż przepisu wskazano natomiast, że aż do zupełnego zaspokojenia wierzyciela wszyscy dłużnicy solidarni pozostają zobowiązani. Dlatego też dopóki wierzytelność objęta tytułem wykonawczym nie zostanie zaspokojona brak jest podstaw do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, a wierzyciel ma prawo wybrać od kogo będzie egzekwować swoje świadczenie.

Po drugi podkreślić należy, że wierzyciel ma prawo wyboru z jakich składników dłużnika będzie prowadził postępowanie egzekucyjne. W przedmiotowej sprawie postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi zostało wszczęte nie tylko z nieruchomości, ale także z wynagrodzenia za pracę, wierzytelności przysługujących dłużnikowi, udziałów w (...) Spółce z o.o., z rachunków bankowych i ruchomości dłużnika. Dlatego dopóki wierzyciel nie zostanie w pełni zaspokojony i wierzytelność objęta tytułem wykonawczym nie wygaśnie brak jest podstaw do pozbawienia takiego tytułu wykonalności na podstawie art. 840 § 1 i 2 k.p.c.

Nie wykazał także powód innej podstawy do uwzględnienia powództwa przeciwegzekucyjnego. Twierdzenie, że na skutek zamieszczenia w regulaminie umowy pożyczki klauzul niedozwolonych, których obowiązywanie doprowadziło do powstania po stronie powoda w stosunku do pozwanej nadpłaty w postaci naliczonych odsetek, nie mogą być uznane za „zdarzenia, wskutek których zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane”. Nawet jeśli istotnie powód ma

wobec Banku takie roszczenie, to aby skutecznie mógł się na to powoływać w sprawie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego powinien zgłosić stosowny zarzut (potrącenia swojej wierzytelności z wierzytelnością Banku), a nadto udowodnić to roszczenie co do zasady i wysokości. Samo stwierdzenie natomiast, że powód ma takie roszczenie nie może jeszcze prowadzić do przyjęcia, że powód uprawdopodobnił swoje roszczenie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Jednocześnie, nawet jeśli powyższy zarzut powoda potraktować, jako kwestionowanie istnienia obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem Sądu (art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c.), to również i w tym zakresie powód nie wykazał zasadności swoich twierdzeń i nie złożył żadnych wniosków dowodowych w związku z podnoszonymi okolicznościami.

Istotnie dłużnik może na podstawie art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c. zgłosić np. zarzuty nieistnienia roszczenia banku lub istnienia roszczenia w mniejszej wysokości niż ujęte w tytule, nie nastąpienia wymagalności roszczenia (mimo umieszczenia w bankowym tytule egzekucyjnym oświadczenia banku innej treści) ale zarzuty te powinien udowodnić zgodnie z treścią art. 6 k.c. Natomiast powód, który był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie wskazał na czym miałyby polegać zawyżanie rat jego pożyczki i nie wskazał także, które dokładnie klauzule niedozwolone wpłynęły na zawyżenie rat kredytu. Nie wykazał, o ile nastąpiło zawyżenie przedmiotowych rat, których odsetek nie powinien płacić dłużnik, na czym polegało nieprawidłowe wyliczenie odsetek.

W tym zakresie powód nie doprecyzował swojego żądania, nie wskazał żadnego sposobu wyliczenia o ile kwota zadłużenia w bankowym tytule egzekucyjnym miała być zawyżona i w związku z tym w jakim zakresie z tego tytułu powinno nastąpić pozbawienie bankowego tytułu wykonawczego wykonalności, a Sąd, z uwagi na zasadę kontradiktoryjności nie mógł poszukiwać dowodów z urzędu, ponieważ byłyby to sprzeczne z zasadą równości stron postępowania cywilnego. W związku z powyższym, tak sformułowany przez powoda zarzut również nie mógł podlegać uwzględnieniu.

Nadto należy wskazać, że wszystkie zarzuty podniesione przez dłużnika winny być zgłoszone, zgodnie z art. 483 § 3 k.p.c. w pozwie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, z uwagi na prekluzję dowodową w postępowaniu z powództwa opozycyjnego.

Zważając na powyższe okoliczności i przytoczone przepisy, Sąd uznając, że powód nie sprostał ciężarowi udowodnienia swojego roszczenia (art. 6 k.c.) oddalił powództwo w całości w punkcie I sentencji wyroku.

Pomimo oddalenia powództwa Sąd nie obciążył powoda obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów procesu w punkcie II sentencji wyroku, uznając iż w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek, o którym mowa w art. 102 k.p.c. Należy wskazać, że powód znajduje się w trudnej sytuacji życiowej i majątkowej, co było przyczyną udzielenia mu częściowego zwolnienia od kosztów postępowania sądowego. Nadto, przeciwko powodowi toczy się szereg postępowań egzekucyjnych. Jego rachunki bankowe są zajęte, egzekucje prowadzone przeciwko niemu pozostają bezskuteczne. Nie posiada żadnych oszczędności, a jego miesięczne dochody kształtują się na poziomie 1 131,60 zł miesięcznie.